

Med hensyn til bestemmelsen i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, nr. 4, foreligger uddannelsesøjemed efter Valgretsævnets praksis utvivlsomt, hvis ansøgeren er indskrevet ved en undervisningsinstitution med henblik på opnåelse af en grad som student, bachelor (BA), kandidat (master), eller licentiat (ph.d). Tilsvarende gælder de erhvervsfaglige uddannelser. Det er uden betydning, om uddannelsen er påbegyndt i Danmark, og om vedkommende vender tilbage for at afslutte uddannelsen her, eller om hele uddannelsesforløbet finder sted i udlandet.

Uddannelsen skal være hovedsagen, hvilket bl.a. indebærer, at sprogundervisning for at kunne klare sig på landets sprog eller generelt at forbedre sine sprogkunderskaber, ikke er tilstrækkeligt. Er en bestemt slags erhverv eller arbejds erfaring en betingelse for at blive optaget på en bestemt uddannelse, eller indgår dette som et led i uddannelsen, kan udlandsophold, hvor arbejde er hovedsagen, dog være at anse som uddannelsesøjemed.

Så længe opholdet i udlandet skyldes en formaliseret uddannelse til og med ph.d./licentiat, betragtes et ophold i udlandet med henblik på forskning som et ophold i uddannelsesøjemed. Ligger opholdet i udlandet efter en formaliseret uddannelse, dvs. når det drejer sig om Post.Doc.-stillinger/uddannelser og lignende, bedømmes forskning i denne sammenhæng som udgangspunkt som arbejde. Valgretsævnet har dog optaget forskere på folketingsvalglisten efter § 2, stk. 2, nr. 4, sammenholdt med nr. 6, såfremt der er tale om en ikke-tenure position, dvs. at der ikke må være tale om en fastansættelse på den pågældende institution, og såfremt uddannelsen/ansættelsen ved uddannelsesinstitutionen finder sted i umiddelbar tilknytning til det allerede afsluttede uddannelsesforløb.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen (FT 1979-80, 2. samling, A sp. 3579), at bestemmelsen i § 2, stk. 2, tilsigtede at tilvejebringe en afgrænsning af de i praksis hyppigst forekommende kategorier af personer med dansk indfødsret, som under ophold i udlandet har bevaret en så nær tilknytning til det danske samfund, at bopæl i grundlovens forstand kan anses at foreligge. Opregningen angiver således ikke udtømmende, hvilke personer med dansk indfødsret med ophold i udlandet, der opfylder grundlovens bopælskrav. Hensigten med bestemmelsen i § 2, stk. 2, nr. 6, var at lade sådanne personer, der opholder sig i udlandet, og som ikke direkte kan henføres til en af de i nr. 1-5 nævnte grupper, men hvis forhold i henseende til tilknytning ganske må sidestilles hermed, være omfattet af ordningen.

Sidestillingsbestemmelsen anvendes efter nævnets praksis i en del tilfælde i kombination med en af bestemmelserne i § 2, stk. 2, nr. 1 - 5, hvor det kan diskuteres, om en persongruppe er omfattet direkte af den pågældende bestemmelse eller af sidestillingsbestemmelsen i nr. 6.

Blandt de rene tilfælde, hvor en persongruppe er anset for omfattet af § 2, stk. 2, nr. 6, kan i overensstemmelse med, hvad der er nævnt som svar på et udvalgs spørgsmål under Folketingets behandling af det grundlæggende lovforslag (ministerens besvarelse den 25. marts 1980 af spørgsmål nr. 12 fra Kommunaludvalget), nævnes danske lærere ansat ved de danske skoler i Sydslesvig. Også udlandsophold begrundet i ansættelse ved Flensborg Avis er anset for omfattet af § 2, stk. 2, nr. 6.

Valgretsævnet har med virkning for afgørelser, der træffes fra og med den 1. september 2002, iværksat en praksisændring, der indebærer bl.a. en udvidelse af den kreds af personer, der i medfør af sidestillingsreglen i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, nr. 6, kan optages på folketingsvalglisten under kortere udlandsophold.

Valgretsævnets meddelelse af 2. juli 2002 om nævnets beslutning om at ændre praksis ved administrationen af reglerne om optagelse på folketingsvalglisten under midlertidigt ophold i udlandet er ved Indenrigs- og Sundhedsministeriets brev af samme dato tilsendt Folketingets Kommunaludvalg til orientering (FT 2001-02, 2. samling, Kommunaludvalget, Alm. del - bilag 334). Det fremgår af meddelelsen, at praksisændringen er et led i nævnets ønske om, at udlandsopholdets midlertidighed fremover tillægges større selvstændig betydning end hidtil.

Det er en betingelse, at det drejer sig om personer, hvis udlandsophold forventes at blive på en periode af indtil to år, og som derefter forventes på ny at tage ophold og tilmelde sig et folkeregister i Danmark. Det er også en betingelse, at det drejer sig om personer, der falder ind under en eller flere af nedennævnte persongrupper, idet nævnet i meddelelsen har bemærket, at det navnlig vil dreje sig om unge personer, der opholder sig i udlandet

- som au pair,
- for at samle point til forbedring af deres muligheder for optagelse på en uddannelsesinstitution eller for mere generelt at forbedre deres muligheder for at gennemføre en uddannelse,
- for at arbejde i videreuddannelsesøjemed inden for deres fagområde i umiddelbar tilslutning til afslutning af den formaliserede uddannelse i Danmark,